

Ю.В. Гузанова

Одеський національний університет імені І.І. Меничкова

ЕВОЛЮЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ У БІК НЕКОМЕРЦІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

Сучасна економічна система складається з трьох секторів - економічного, державного та некомерційного (неприбуткового). Некомерційний сектор, який виник за умов неспроможності перших двох забезпечити зростаючі потреби суспільства, є в цілому частиною складного переходу від індустріального до постіндустріального суспільства [1]. Це відображає все більш зростаючу роль некомерційних організацій та некомерційного сектору у формуванні та розвитку нової соціо-економічної системи, яка не може бути базуватися лише на діяльності підприємств з їх орієнтацією на розподіл прибутків без вирішення основних проблем людства.

Ще не так давно вважалось, що метою діяльності комерційної фірми є збільшення доданої вартості та отримання прибутку, а вирішення соціальних та екологічних питань є справою держави чи некомерційного сектору, якщо остання не здатна вирішити їх. Кожен сектор економіки займався своєю діяльністю та функціонував окремо один від одного (інколи взаємодіяв для досягнення короткострокових цілей). При цьому некомерційні організації для

забезпечення ефективної діяльності та досягнення соціальних цілей звертались до бізнес-інструментів. Сьогодні, в умовах жорсткої конкуренції, яка існує як в комерційному, так і некомерційному секторах, в умовах наростаючих суспільних проблем, екологічних катастроф та лих, ситуація потроху змінюється. Ефективні некомерційні організації починають виробляти власні інструменти управління чи адаптують під свою діяльність існуючі техніки, а підприємства, особливо ті, що працюють на міжнародній арені, крім орієнтації на ринок, намагаються задовольнити соціальні потреби [2], оскільки отримання прибутків вже не є запорукою ефективної діяльності та розвитку в таких умовах. Підприємства, які це розуміють, починають рухатись у бік некомерційних організацій, відбувається соціалізація бізнесу, коли важливість досягнення соціальних цілей підприємствами (подолання бідності, розвиток освіти та медицини, охорона навколишнього середовища, доступність інформації тощо) прирівнюється до досягнення фінансових цілей. Можна стверджувати, що соціальний бізнес – це гібридні організації, створені з двох секторів економіки, це – новий тип організацій, які використовують переваги комерційного та некомерційного секторів, для забезпечення сталого розвитку суспільства. Якщо більшість підприємств усвідомить важливість соціальних дій в умовах сьогодення, то можна зробити припущення, що у майбутньому функціонування некомерційних організацій як окремого сектору буде недоцільним, а комерційний перетвориться у новий сектор економіки, основу якого складуть гібридні організації. І цей новий сектор економіки стане завершальним етапом сучасних трансформаційних процесів.

Список використаної літератури

1. Anheier H. K., What Kind of Nonprofit Sector, What Kind of Society?: Policy Reflections // *American Behavioral Scientist*. – 2009. – Vol. 52, №7. – P. 1082-1094.
2. Jäger, U. P. *Managing Social Businesses. Mission, Governance, Strategy and Accountability*. – Houndsmills, New York: Palgrave Macmillan, 2010. – P. 285.